

Näringsdepartementet

Verket för innovationssystem
Mäster Samuelsgatan 56
101 58 STOCKHOLM

Uppdrag att genomföra en satsning på forskning och kunskapsutveckling inom miljöteknikområdet

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Verket för innovationssystem (Vinnova) att genomföra en satsning på forskning och kunskapsutveckling med inriktning på miljöteknikområdet, i enlighet med vad som anges nedan under rubriken Uppdraget.

Insatserna ska planeras för en total omfattning på 65 miljoner kronor under perioden 2011 till och med 2014 enligt nedan. Inriktningen ska vara forskning och kunskapsutveckling inom områdena:

- Tjänster baserade på kompetens och teknik inom helhets- och systemlösningar
 - Forskning och innovationsstöd för hållbar stadsutveckling
 - Implementering av miljöteknik på tillväxtmarknader
- Åtgärderna ska bidra till kunskaps- och teknikutveckling inom miljöteknikområdet, vilket på sikt ska kunna leda till utveckling av fler konkurrenskraftiga företag, tillväxt och fler arbetstillfällen inom miljötekniksektorn.

För ändamålet får Vinnova från Kammarkollegiet rekvirera 30 miljoner för 2011, 15 miljoner kronor för 2012, 10 miljoner kronor för 2013 och 10 miljoner kronor för 2014. Utgifterna ska belasta det under utgiftsområde 24 Näringsliv uppförda anslaget 1:5 Näringslivsutveckling m.m., anslagsposten 1 Näringslivsutveckl – del till Kammarkollegiet. Medlen ska rekvireras från Kammarkollegiet med angivande av detta besluts diarienummer senast den 1 december respektive år.

Ej förbrukade medel ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 15 mars 2015 på plusgirokonto 950655-1, alternativt bankgirokonto 5052-5781, med angivande av detta besluts diarienummer.

Vid utformning av insatserna ska Vinnova samråda med relevanta aktörer, t.ex. Sveriges exportråd, Tillväxtverket, Styrelsen för

internationellt utvecklingsarbete, Statens energimyndighet samt Innovationsbron AB.

Uppdraget ska redovisas i samband med Vinnovas årsredovisningar för 2011, 2012, 2013 och 2014.

Skälen för regeringens beslut

Den internationella marknaden för miljöteknik växer kraftigt i takt med att klimat- och energifrågor blivit allt mer centrala. Helhetstänkande vad gäller teknik för hållbar utveckling har blivit viktigare. Det globala intresset för energi- och miljöteknik accelererar i takt med att industrialiseringen på stora tillväxtmarknader ökar behovet av teknik för hållbar utveckling. Tillväxten i världens storstäder medför också stora investeringsbehov av hållbar teknik inom områden som vatten, luft, avfall, energi och transporter.

För att uppnå en stärkt global konkurrenskraft måste den svenska miljötekniksektorn, i samspel med myndigheter, akademi och forskningsinstitut, bli effektivare och utveckla globalt efterfrågade lösningar som kan svara mot dagens stora miljöutmaningar. Samarbete krävs även med starka forsknings- och innovationsmiljöer internationellt, för ökad kunskap om förutsättningar i andra delar av världen och för att kunna utveckla lösningar som inte enbart är anpassade för svenska förhållanden.

Svenska kommuner och kommunala bolag innehar stor kunskap om teknik och systemlösningar samt beställarkompetens, i synnerhet vad gäller avfalls-, VA-, energi- och transportsystem, och är stora upphandlare av miljöteknik. Städer i andra länder har på motsvarande sätt en nyckelroll i omställning till ett mer hållbart samhälle. En viktig fråga är därför hur kompetens och tekniska lösningar inom svenska kommuner och kommunala bolag på olika sätt kan tillgängliggöras och möjliggöra affärer för svenska miljöteknikföretag när det gäller efterfrågade systemlösningar internationellt inom angelägna områden. Det är viktigt att lösningar som utvecklas är skalbara och att system- och helhetsperspektiv hela tiden finns med. För att kunna få internationellt genomslag för svenska innovationer och kunnande krävs ofta ett gemensamt agerande och samarbete mellan olika aktörer. Därigenom kan svenska företag lättare bidra med export av svenska miljötekniklösningar.

Vinnova stödjer som Sveriges innovationsmyndighet sedan flera år forsknings- och utvecklingsarbete med koppling till miljöteknikområdet. Mot bakgrund av miljöteknikområdets betydelse gör regeringen bedömningen att en särskild satsning på forskning och kunskapsutveckling inom miljöteknikområdet bör genomföras. Insatserna ska syfta till att bidra till ökad teknikutveckling som på sikt

ska kunna leda till utveckling av fler konkurrenskraftiga företag, tillväxt och fler arbetstillfällen inom miljötekniksektorn.

Uppdraget

Vinnovas insatser ska fokusera på:

- Tjänster baserade på kompetens och teknik inom helhets- och systemlösningar
- Forskning och innovationsstöd för hållbar stadsutveckling
- Implementering av miljöteknik på tillväxtmarknader

Inom området tjänster baserade på kompetens och teknik inom helhets- och systemlösningar bör satsningen omfatta totalt 5 miljoner kronor. Huvudmålet är att vidareutveckla den modell för nationell kompetenspool för kommunal kompetens som nyligen har testats av Bizcat AB inom exempelvis avfallsområdet och därmed bana väg för ökad export av svensk miljöteknik. Projektet bör utvärdera och ta till vara erfarenheter från Vinnovas genomförda projekt inom fjärrvärme. Inriktningen bör vara att samla oberoende expertis inom avfallsområdet och anpassa lösningar och koncept lokalt efter internationella kunders behov. Projektet ska bidra till att underlätta export av svensk miljöteknik och kunnande samt möjliggöra för små och medelstora företag att växa på en internationell marknad. Satsningen bör ske i samverkan med Statens energimyndighet, Tillväxtverket och Avfall Sverige.

Inom området forskning och innovationsstöd för hållbar stadsutveckling bör satsningen omfatta totalt 35 miljoner kronor. Syftet är att eftersträva en fortsatt utveckling av den kunskap som finns i Sverige inom området systemlösningar för hållbar stadsutveckling. Nya projekt bör ta till vara erfarenheter från Vinnovas pågående projekt i Norra Djurgårdsstaden, men inriktas i första hand på andra aspekter än nybyggnation. Aktuella frågor att fokusera på är dels upprustning av befintlig bebyggelse, inte minst miljonprogramområden, där helt andra utmaningar finns än vid nybyggnation.

Satsningen inom området hållbar stadsutveckling bör ha som inriktning att stärka utveckling av innovationsmiljöer med stadsfokus, i samverkan mellan offentliga aktörer, näringsliv och forskning i syfte att främja svensk miljöteknikexport. Inriktningen i Vinnovas satsning bör vara genomförande av ett antal insatser där små och medelstora företag inom området hållbar stadsutveckling, med hjälp av aktiv forskning, ska kunna få draghjälp av såväl större företag som av kommunala aktörer för att testa eller vidareutveckla teknik i tidiga skeden

Inom området implementering av miljöteknik på tillväxtmarknader bör satsningen omfatta totalt 25 miljoner kronor. Fokusering bör vara att utveckla och anpassa miljöteknik på tillväxtmarknader i större städer, gärna i utvecklingsländer. Satsningen bör ta till vara kunskap som

kommer fram i Vinnovas pågående arbete med projekt i Kairo och Mexico City samt initiera projekt där svensk miljöteknik kopplas till behov i städerna och utvecklas på plats för att matcha dessa behov. Viktigt är att funktionen av produkten eller tjänsten sätts i fokus. Satsningen bör vidare innehålla en analys över incitament, policies och affärsmodeller som kan användas för att stärka och underlätta marknader för miljöteknikområdet inom landet.

På regeringens vägnar

Maud Olofsson

Bengt Toresson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Utrikesdepartementet/FIM och UP
Finansdepartementet/BA
Miljödepartementet/KL
Utbildningsdepartementet/F
Näringsdepartementet/KLS, ENT och FIN
Sveriges exportråd
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
Statens energimyndighet
Tillväxtverket
Innovationsbron AB